

Landbruget NU

NYHEDSBREV
Til jordbrugere

Juni 2008

nr. 2

Loftet for antallet af dyr pr. staldanlæg falder bort men nye regler skal sikre sundhedstilstanden

EU vil nedbringe jordbrugernes administrative bøvl men ikke alle bruger it endnu

Ost af hømælk og yoghurt med havbær
Thise Mejeri serverer nye egnsprodukter

Verdens kornmarked: efterspørgsel og omkostninger stiger
men høsten tegner generelt godt

Fire millioner kroner skal understøtte gamle plantesorter
derved også fremtidens afgrøder og fødevarer

EU-Kommissionen foreslår en lang række justeringer af landbrugspolitikken så som gradvis at forøge mælkekvoterne, skrotte braklægningen og afskaffe støtten til energi-afgrøder

men fødevareminister Eva Kjer Hansen efterlyser større ambitioner i udspillet

Japansk pileurt, rød hestehov, canadisk gyldenris, amerikansk mink, bisamrotte, kinesisk uldhåndskræb, mårhund - listen over invasive planter og dyr er lang og de udgør en trussel mod den biologiske mangfoldighed

men miljøministeren har en handlingsplan klar, og borgerne skal gerne deltage

www.agrogruppen.dk

AGRO
gruppen
DANMARK

15. årgang

EU-landbrugspolitikken får serviceeftersyn med mere liberalisering

Europa-Kommissionen lægger op til, at den fælles landbrugspolitik skal yderligere moderniseres, forenkles og strømlines.

Man vil gerne fjerne de sidste begrænsninger, så landbrugerne bedre kan reagere på den stigende efterspørgsel på fødevarer. Af samme grund vil man svække forbindelsen mellem direkte betalinger og produktionen.

Forslaget rummer en lang række foranstaltninger, der bl.a. skal

- afskaffe udtagning af agerjord
- gradvis øge mælkekvoterne indtil de afskaffes i 2015
- reducere markedsinterventionerne

Ændringerne skal gerne frigøre landbrugerne for unødige restriktioner, så de kan maksimere deres produktionspotentiale.

Kommissionen foreslår også at øge gradueringen sådan, at de direkte betalinger til landbrugerne sættes ned og midlerne overføres til fonden for udvikling af landdistrikterne. Det giver det europæiske landbrug bedre muligheder for at reagere på de nye udfordringer og muligheder, bl.a. klimaændringer, krav om bedre vandforvaltning og beskyttelse af artsrigdommen, hedder det i et resume fra Kommissionen.

Reaktionen fra den danske fødevarerminister, Eva Kjer Hansen, er behersket. Hun hilser forslagene velkommen men efterlyser større ambitioner i Kommissionens udspil. I en pressemeddelelse siger hun, at vi fra dansk side gerne havde set mere vidtgående forslag. De fortsat høje fødevarerpriser kalder på øget liberalisering og dybtgående forandringer af landbrugspolitikken.

Kommissionen foreslår at afskaffe kravet om, at landbrugere skal tage 10 pct. af deres jord ud af produktion.

For mælkekvoterne foreslås der fem årlige kvoteforhøjelser på hver 1 % fra

2009-10 til 2013-14 for at give en blød landing.

Ved reformen af landbrugspolitikken valgte nogle medlemsstater at beholde visse af de gamle regler - de skal nu flyttes ind under enkeltbetalingsordningen med undtagelse af ammekopræmien, gedepremien og moderfårspræmien.

I nogle stater får jordbrugerne støtte efter, hvor meget de tidligere har fået i en referenceperiode, mens støtten i andre medlemsstater udbetales på hektarbasis regionsvis. Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne kan gå over til mere ensartede satser.

Ti af de nyeste tolv EU-lande anvender den generelle arealbetalingsordning. Den skulle ellers udløbe i 2010, men efter forslaget forlænges den til 2013.

Landbrugere, der ikke overholder regler om miljø, dyrevelfærd eller fødevarer kvalitet, risikerer at få frataget en del af deres støtte. Men reglerne om kryds-overensstemmelse skal forenkles, så ikke-relevante krav udgår. Til gengæld skal der tilføjes nye krav, så miljøfordelene ved udtagning bevares, og vandforvaltningen forbedres.

I dag kan medlemsstaterne i hver sektor holde 10 pct. af det nationale støtdebudget for direkte betalinger tilbage og anvende dem til miljøforanstaltninger eller forbedring af landbrugsproduktens kvalitet og markedsføring. For fremtiden skal pengene kunne bruges til landbrugere i ugunstigt stillede regioner, som producerer mælk, oksekød, gedekød eller fårekød eller til støtte til risikostyringsforanstaltninger såsom afgrødeforsikringer mod naturkatastrofer og gensidige fonde i forbindelse med dyresygdomme.

Flere midler skal flyttes fra direkte støtte over til udvikling af landdistrikter. I dag får alle modtagere af mere end 5000 euro i direkte støtte deres støtte beskåret med 5 pct., og beløbet overføres til budgettet for udvikling af landdistrikter.

Efter forslaget sættes procentsatsen op til 13 i 2012. Der bliver tale om yderligere ekstra 3 pct. nedskæring for bedrifter, der modtager mere end 100.000 euro om året, 6 pct. for dem, der modtager mere end 200.000 euro, og 9 pct. for dem, der modtager mere end 300.000 euro. De frigjorte midler kan anvendes til at udbygge programmer inden for klimaændringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet.

Kommissionen foreslår at afskaffe intervention for hård hvede, ris og svinekød. For foderkorn nedsættes interventionsloftet til nul. Der skal indføres licitation for brødhvede, smør og skummetmælkspulver.

Desuden skal staterne fastsætte et minimumsbeløb for betalinger på 250 euro pr. bedrift eller et minimumsareal pr. bedrift på en ha - eller begge dele.

En række små støtteordninger skal afkobles og lægges ind under enkeltbetalingsordningen. For hamp, tørret foder, proteinafgrøder og nødder skal overgangen ske uden videre, mens der for ris, kartofler til stivelsesfremstilling og lange hørfibre bliver en overgangsperiode.

Endelig foreslår Kommissionen at afskaffe energiafgrødepræmien.

Loftet for antallet af dyr pr. staldanlæg bortfalder

Med en ny bekendtgørelse om smittebeskyttelse i besætninger med mere end 500 dyreenheder afskaffes grænsen for dyreenheder tilladt pr. staldanlæg.

Altså bortfalder kravet om, at en husdyrproduktion på mere end 500 dyreenheder skal etableres i selvstændige enheder på højst 500 dy-

reenheder med en indbyrdes afstand på mindst 300 meter.

Det kan både give bedre sundhed i besætningerne og samtidig have en positiv effekt på landmændenes økonomi i kraft af øget konkurrenceevne og stor-driftsfordele.

En udvidelse kan dog kun ske, hvis der er indgået en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge. Der skal desuden udarbejdes en smit-

tebeskyttelsesplan.

Samtidig bliver der regler for, at indkøbte avlsdyr skal i karantæne, og at staldafsnit til smågrise og slagtesvin skal opdeles i sektioner.

Slagtekalve skal opdrættes i holddrift eller indsættes i en karantæne.

De nye regler om smittebeskyttelse medfører ikke ændringer på miljøområdet.

Bekendtgørelsen trådte i kraft 1. juni.

EU vil nedbringe det administrative bøl med en fjerdedel

EU-Kommissionens ekspertgruppe vedrørende forenkling har analyseret de administrative byrder for landmændene. Den blev gennemført i Frankrig, Tyskland, Irland, Italien og Danmark. Kommissionen har nemlig som mål at reducere de administrative byrder med 25 pct. inden 2012.

Undersøgelsen bestod i at kortlægge den mest administrativt tunge lovgivning, måle den og fastlægge en reduktion. Der er blevet afholdt 23 workshops og 45 interviews til det formål.

Det viser sig, at de forskellige modeller - henholdsvis den regionale model og den historiske model - ikke spiller nævneværdigt ind på det administrative omkostningsniveau. Men der er en tendens til, at lande med mange koblede ordninger har større administrative byrder.

Undersøgelsen viste også, at lande, hvor det var første år med enkeltbetalingsordningen, har haft flere administrative omkostninger i perioden.

Et andet element er det offentliges rolle. I Italien ordner myndighederne i høj grad ansøgningerne for landmændene uden betaling. I Danmark anvendes i en vis udstrækning konsulenter - til forskel fra Frankrig - til håndteringen af ansøgninger, hvilket giver et højere administrativt omkostningsniveau.

Ifølge undersøgelsen spiller krydsoverensstemmelseskravene ikke ind på det administrative omkostningsniveau.

Øget brug af it ville gøre håndteringen af ansøgninger lettere. Kommissionens holdning er dog, at det er nødvendigt at respektere, at der stadig er borgere, som ikke vil være i stand til at håndtere en elektronisk ansøgningsprocedure.

Konklusionen er, at målet om en reduktion af de administrative byrder med en fjerdedel inden 2012 er realistisk.

Thise kommer med nye egne produkter - ost af hømælk og yoghurt med havbær

Landmand Peder Nielsen har som en af ganske få indrettet et stort høtørringsanlæg på Mølgård ved Lomborg nær Lemvig. I stedet for at lagre frisk græs

Invasive arter - handlingsplan i høring

Miljøminister Troels Lund Poulsen er klar med en handlingsplan for de invasive arter - den er i skrivende stund sendt i offentlig høring.

Ønsket er at afsætte 10 mio. kr. til forebyggelse, information og bekæmpelse af invasive arter over tre år.

Invasive arter er eksempelvis kæmpe bjørneklo, mink og dræbersnegle, der breder sig uhensigtsmæssigt og er til skade for den danske natur og medfører gener for befolkningen. To millioner kroner er allerede afsat på finansloven for i år.

- Hvis en invasiv art først etablerer sig, er det praktisk talt umuligt at udrydde den. Derfor satser vi på forebyggelse, information og bekæmpelse. Vi kan ikke udrydde de etablerede arter, men via en fælles indsats kan vi holde visse arter nede på et tåleligt niveau, siger ministeren i en pressemeddelelse.

under plastik som ensilage til vinterfoderet har han nu en stor hal fyldt med de tørre græsstrå - og køerne elsker høet. De æder så meget af det, at mejeristerne på Thise Mejeri siger, at de kan fornemme duften af høg, når mælken fra Peder Niensens 60 køer hældes i et kar.

Og det er præcist tanken, at mælken fra Mølgård skal holdes for sig selv og bruges til en ost, da forskning har vist, at køernes foder har stor betydning for smagen i mejeriprodukterne.

Den høbaserede mælk skal være udgangspunktet for en fast, rørt Danbo, som får en længere lagring for at få en kraftig og karakterfuld smag.

Der skal også ryges to slags rygeoste på stedet, mens andre oste blot nu og da skal vendes under opholdet ved Bovbjerg Fyr - bl.a. en særlig midsommerost, der er lavet på mælken fra de uger midt på sommeren, hvor foderværdien i græsset er på sit højeste. De to-tre landmænd på Lemvigegnen, som skal levere mælken, må i den periode kun supplere grovfoderet med valset korn.

Thise Mejeris planer for produkter fra Lemvigegnen omfatter også et første forsøg på at lave en yoghurt med smag af typiske Vesterhavsbær som havtorn, hyben og hyld, fortæller Økologisk Landsforening på hjemmesiden.

Planen indebærer bl.a. kampagner i forhold til borgerne, så de kan deltage i bekæmpelse og forebyggelse. Eksempelvis ved ikke at smide haveaffald i naturen eller slippe kæledyrene fri. På en hjemmeside skal man kunne registrere observationer af relevante plante- og dyrearter.

Indsatsen fokuserer særligt på arter, som endnu kun ses lokalt, så der stadig er mulighed for at forhindre etablering. Eksempelvis nilgæs, mårhunde, vaskebjørne og amerikanske skarvænder.

Globalt set betragtes invasive arter som en af de største trusler mod den biologiske mangfoldighed. Som led i handlingsplanen har Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet en såkaldt sortliste med de 60 værste invasive arter i Danmark. Se evt. www.skovognatur.dk

Alle EU-lande har forpligtet sig til at standse nedgangen i antallet af hjemhørende arter senest i 2010. Indsatsen mod invasive arter er et vigtigt bidrag til det.

Mange strømpile i markedet for korn

EU's Forvaltningskomite for Korn har allerede i maj drøftet markedssituationen for korn. Den vigtigste viden på det tidspunkt om markedet kan resumeres sådan her:

- Fragtraterne stiger forsat på grund af stigende oliepriser
- Høsten ser generelt god ud. Vejret kan dog ændre det på verdensplan såvel som i EU
- Der forventes en stigende eksport af hvede fra EU i 2007-08 i forhold til året før - men lavere end 2005-06
- * EU's interventionslagre ligger på 105.416 tons, så de er næsten tomme
- Verdensproduktionen af hvede forventes at stige til 656 mio. tons i år
- * Forbruget stiger og lagrene stiger en smule
- Af verdens samlede produktion i 2008 forventes et udbud, der er 10 mio. tons over forbruget, så hvis vejret ændrer sig negativt, kan der blive tale om, at efterspørgslen vil overstige udbuddet
- Hvad angår eksporten af hvede, er der stadig uro i Argentina, hvor der har været tre strejker inden for de seneste to måneder. I Rusland forventes eksporttolden ophævet pr. 1. juli i år
- I Australien forudser Rabobank en lavere høst end tidligere antaget
- Priserne på hvede er forsat i fald på alle markeder. Den kommende høst sæl-

ges til priser under 200 euro pr. ton

- Hvad byg angår, er det tilsåede areal i Canada skrumpet på bekostning af hvede
- Majshøsten forventes at være mindre end sidste år, men priserne er stabile.

Fire millioner kroner til plantegenetiske ressourcer

Fødevareministeriet har åbnet for tilskud til projekter, der sigter mod at bevare og anvende gamle sorter af korn, kål, rodfrugter, frugt og bær.

Derved bliver der større mulighed for at finde egenskaber hos de gamle sorter, som passer til fremtidens behov og dyrkningsvilkår.

Det er et defineret formål at støtte projekter, der kan medvirke til at øge inter-

essen for de plantegenetiske ressourcer og fremme udbredelsen af ældre plantesoorter, der egner sig til miljøvenlig drift og til fødevarer. Det kan bidrage til bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer og desuden øge mangfoldigheden i jordbruget. Ydermere kan det i bedste fald skabe grundlag for produktion af lokale fødevarer på basis af lokalt tilpassede plantesoorter.

Ansøgere kan være såvel private og offentlige virksomheder, fonde, foreninger, organisationer, offentlige institutioner som kommunale fællesskaber.

Ordningen bidrager til, at Danmark kan imødekomme internationale forpligtelser om at bevare plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som er skitseret i FAO's traktat om biodiversitet.

Et tilskud kan udgøre op til 100 pct. af de tilskudsberettigede udgifter, som

er nødvendige for at gennemføre et projekt. Der er afsat i alt 4 mio. kr. til ordningen, der hører under landdistriktsprogrammet.

Ansøgningsfristen for i år er forpasset. Men en ny periode løber fra det kommende årsskifte og til 1. marts 2009. Se evt. mere på www.landdistrikter.dk under tilskudsordninger.

Landbruget NU

er et nyhedsbrev, som ordinært udsendes fire gange årligt af foreningen Agrogruppen Danmark til gruppens landmandskunder.

Ansvarshavende redaktør:

Steen Kristensen,
Agrogruppen Danmarks sekretariat,
Gammel Stationsvej 5, 8900 Randers.
Tlf.: 86 40 92 95 - Fax: 86 43 19 95 - e-mail:
sk@nd-revision.dk - www.agrogruppen.dk

Udarbejdelse:

Britta Astadatter Nilsson, journalist.

Oplag: ca. 15.000

Tryk: Brunder Tryk Tlf.: 98 80 09 22.

Leder

Usikkerhed - men positive udviklingstræk

Her først på sommeren, hvor vi har oplevet meget vekslende vejr, kan man jo spekulere på, hvordan året vil forløbe.

Nu er vi så ved at have regnskaberne gjort op for 2007, og vi kan se, at kvægbruget har udviklet sig positivt for malkekvæg - især i efteråret, hvor afregningsprisen på mælk er steget fra forårets 2,13 kr. til 2,97 kr. i december for konventionel mælk.

Men samtidig har vi oplevet stigende foderpriser og finansieringsomkostninger.

Tallene viser, at driftsresultatet er næsten ens for malkekvægsbesætninger på 80-120 køer og 80-240 køer, da den højere indtjening i de store besætning-

er går til større finansieringsudgifter pr. ko.

Oksekødsproducenterne har til gengæld haft et svært år, hvor kødpriserne i 2007 er faldet med 5 pct. Sammen med en stigning i foderpriserne har det skabt et negativt dækningsbidrag for mange.

For svinebedrifterne har 2007 været et dårligere år end 2006, fordi afregningsprisen på slagtesvin har ligget 50 ører under niveauet for 2006 samtidig med kraftige stigninger i priserne på foder. Smågriseproducenter med 200-400 søer har et driftsresultat, der er 860.000 kr. lavere end året før.

I forhold til det er udsigterne for i år positive, da afregningsprisen på svinekød nu er oppe på 9,90 kr. - en stigning på ca. 2 kr. sammenlignet med laveste niveau sidste år. Og det ser ud til, at foderpriserne har toppet.

Dertil kommer, at i takt med en øget fremmedfinansiering i landbruget er indtjeningen også blevet stadig mere afhængig af pengemarkedet. Her har vi i det seneste halve år oplevet meget uro med stigende inflation, fald i dollarkursen mv. Der er stadig stor usikkerhed om renten: vil man prøve at bremse inflationen, eller vil man forsøge at holde væksten?

Så i øjeblikket vil det nok være bedst at have en god fordeling af faste og variable renter på sin belåning. Om man skal gå mere over i fastforrentede lån, eller man vil sikre sig gennem renteswaps afhænger dels af lånestørrelse, dels af temperament.

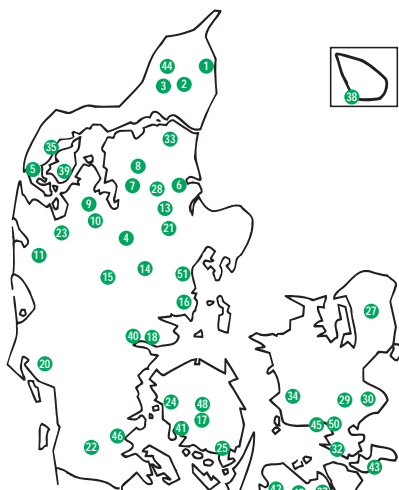
God sommer

Venlig hilsen

Steen Kristensen

formand

Landbrugsregnskaber økonomisk rådgivning

1. Palsgaard & Hansen, Frederikshavn, tlf. 9842 5811
2. Nordland Revision, Østervrå, tlf. 9689 2100
3. Palsgaard & Hansen, Brønderslev, tlf. 9882 3288
4. Registreret Revisor FRR Torben Jakobsen, Viborg, tlf. 8661 1600
5. Revision Limfjorden, Hurup, tlf. 9795 1711
6. Revisionsfirmaet Sloth, Hådsund, tlf. 9858 1622
7. Nørager Revision, Nørager, tlf. 9855 1444
8. Økonomikonsulenterne i Ars, Ars, tlf. 9862 1244
9. Dansk Revision Skive, Skive, tlf. 9752 5411
10. Dahl, Rask & Partnere, Stoholm, tlf. 9754 1600
11. Revisionsfirmaet Lars Eriksen, Ulfborg, tlf. 9749 2444
12. Revisergården Christian Kirk I/S, Spentrup, tlf. 8647 7955
13. Revision Hammel ApS, Hammel, tlf. 8696 3211 / 8696 2422
14. Bording Regnskabskontor A/S, Bording, tlf. 8686 2688
15. Christensen & Kjær, Odde, tlf. 4691 1461
16. Beider Schmidt, Odense S, tlf. 6610 4075
17. A.B.Revision ApS, Hedensted, tlf. 7589 1199
18. Partner Revision Vest A/S, Varde, tlf. 7522 4700
19. ND Revision, Randers, tlf. 8640 9295
20. RevisionsPartner, Agerskov, tlf. 7483 3810
21. Revisionskontoret Vest A/S, Vinderup, tlf. 7026 6600
22. Toprevision ApS, Geldsted, tlf. 6449 2244
23. JT ADVISER ApS, Svendborg, tlf. 6254 1700
24. Kappelskov Revision A/S, Hillerød, tlf. 4825 4422
25. Revisionscentret Hobro A/S, Hobro, tlf. 9852 2700
26. Revisionsfirmaet G.Kjærgård Larsen, Haslev, tlf. 5631 1999
27. Lokalrevision ApS, Klippinge, tlf. 5657 9400
28. Engkær Revision, Præstø, tlf. 5599 5224
29. ND Revision Aalborg, Aalborg, tlf. 9812 8444
30. Dansk Revision Slagelse-Sorø, tlf. 5858 1800
31. Revision Limfjord, Thisted, tlf. 9792 5500
32. Sjølin & Rasmussen I/S, Nykøbing Falster, tlf. 5485 1999
33. Centrum Revision, Rønne, tlf. 5695 3756
34. Nordmors Revision, Nykøbing Mors, tlf. 9775 1136
35. Revisionshuset, Løsnung, tlf. 7579 0333
36. KK Revision FRR, Fåborg, tlf. 6265 1170
37. Dan Revision Nakskov A/S, Nakskov, tlf. 5491 0020
38. Øernes Revision, Nykøbing F., tlf. 5444 5455
39. ND Revision Hjørring, Hjørring, tlf. 9892 8111
40. Revision Vejlesby og Jensen, Næstved, tlf. 5572 1522
41. ND Revision Vojens, Vojens, tlf. 7454 1170
42. ND Revision Odense, Odense, tlf. 6613 0730
43. Aage Maagesen, Maribo, tlf. 5479 1104
44. NY REVISION, Næstved, tlf. 5 72 4411
45. Dafor ApS, Århus C, tlf. 8611 0119

Ring til et medlem eller kontakt os på www.agrogruppen.dk